

РЕШЕНИЕ

№ 27756

гр. София, 19.12.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 82 състав,
в публично заседание на 02.12.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Вената Кабурова

при участието на секретаря Цветелина Заркова, като разгледа дело номер **7576** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

№ РПД24-КМ01-41/25.05.2024 г. тъй като не отговаря на условията за получаване на средства за компенсиране на разходите, пряко свързани с отглеждането и обучението на детето М. С. К. по чл. 3, ал. 1, т. 1 от Наредба за условията и реда за предоставяне и изплащане на средства от държавния бюджет за компенсиране на разходите, извършени от родителите за отглеждането и обучението на децата, които не са приети в държавни или общински детски градини или училища поради липса на свободни места, приета с ПМС № 76/05.03.2021 г.

В жалбата се излагат съображения за незаконосъобразността на оспорения административен акт. Посочва се, че неправилно административният орган е приел, че за детето М. К. не е регистрирано кандидатстване за учебната 2023/2024 г., тъй като от справка на страницата на Информационната система за обслужване на детските заведения (ИСОДЗ) www.kg.sofia.bg е видно, че детето е кандидатствало за три класирания - на 10.05, 23.05 и 07.06.2024 г., като и трите пъти не е прието в детска градина.

В съдебно заседание жалбоподателката се явява лично, като поддържа жалбата и моли оспореният отказ да бъде отменен.

Ответникът - кметът на СО-район „П.“, редовно призован, се представлява от юрк. З., който оспорва жалбата и моли същата да бъде оставена без уважение. В писмен отговор по жалбата излага подробни съображения за законосъобразността на оспорения акт. претендира юрисконсултско възнаграждение.

Административен съд София-град, след като обсъди релевираните с жалбата основания, доводите на страните и прецени събраните по делото доказателства, приема за установено следното от фактическа страна:

Административното производство е започнало с подаване на заявление по образец (приложение 1 към чл. 8, ал. 1 от Наредбата) вх. № РПД24-КМ01-41/25.05.2024 г. от Е. Р.-К. като майка на М. С. К., до кмета на р-н „П.“, СО, с искане за учебната 2023/2024 г. да ѝ бъдат изплатени компенсации за извършените от нея разходи за обучението и отглеждането на детето М. К. по реда, предвиден в Наредбата. Към заявлението бил приложен договор за обучение № 798/07.05.2024 г. между жалбоподателката като родител на М. К. и частна детска градина „Джани Родари“ ЕООД, с който детето се приемало за отглеждане, възпитаване и обучение в първа група на градината. На 03.07.2024 г. жалбоподателката подала и искане на основание чл. 4, ал. 2 и чл. 9 от Наредбата за изплащане на компенсации за извършените разходи за заплащане на такси по договор за обучение на детето ѝ за периода 01.05-30.06.2024 г. Към искането били приложени копия на фактури и платежни нареждания, видно от които за месец юни 2024 г. била платена такса за обучение на М. К. в размер на 800 лв., а за месец май 2024 г. била заплатена сумата от 379 лв. Преписката била разгледана от служители от районната администрация, определение със заповед № РПД24-РД09-115/22.02.2024 г. на кмета на СО, р-н „П.“, които извършили проверка за наличието на обстоятелствата, регламентирани в чл. 3, ал. 1, т. 1-6 от Наредбата.

С оспореното в настоящото производство писмо изх. № РПД24-ГР94-1037/15.07.2024 г. кметът на СО, р-н „П.“ отказал да разгледа по същество подаденото заявление вх. № РПД24-КМ01-41/25.05.2024 г. от Е. Р.-К., тъй като не отговаряло на условията за получаване на средства за компенсиране на разходите, пряко свързани с отглеждането и обучението на детето М. К., визирани в чл. 3, ал. 1, т. 1 от Наредбата. Било посочено, че след извършена служебна справка в ИСОДЗ се установило, че за детето не е регистрирано кандидатстване за учебната 2023/2024 г., за която е заявено компенсиране на разходите.

При така установеното от фактическа страна, съдът достигна до следните правни изводи:

Жалбата е допустима – подадена е срещу подлежащ на оспорване пред съд административен акт, от лие, който е негов адресат и чиято правна сфера засяга неблагоприятно, в законоустановения за това срок.

Разгледана по същество, жалбата е основателна.

Съобразно разпоредбата на чл. 283, ал. 1, т. 11 от Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО), средствата за подпомагане на равния достъп и за подкрепа за личностно развитие включват компенсиране на разходите за отглеждане и обучение на деца, които не са приети поради липса на места за предучилищно образование в държавни и общински детски градини и училища. В текста на нормата на чл. 283, ал. 12 ЗПУО е посочено, че държавата предоставя средства за родителите на деца от тригодишна възраст до постъпването им в I клас за компенсиране на разходите, пряко свързани с отглеждането и обучението им, когато: 1. детето не е прието за съответната учебна година поради липса на свободни места за целодневна или полудневна организация на предучилищното образование в държавна или общинска детска градина или училище, за които е кандидатствало, и 2. не е предложено от общината по местоживееене на детето друго равностойно място в общинска детска градина или училище. Съгласно чл. 283, ал. 15 ЗПУО условията и

редът за предоставяне и изплащане на средствата по ал. 12 се определят с наредба на Министерския съвет.

В чл. 3, ал. 1 от Наредбата са регламентирани условията, на които родителите трябва да отговарят, за да имат право да получат средства за компенсиране на разходите им, пряко свързани с отглеждането и обучението на децата им, като в т. 1. е разписано, че детето следва да е кандидатствало за прием съгласно съответните изисквания, определени по реда на чл. 59, ал. 1 от ЗПУО, в целодневна или полудневна организация на предучилищното образование в държавна или общинска детска градина или училище, в чийто прилежащ район се намира настоящият адрес на детето, и не е прието поради липса на свободни места за съответната учебна година.

Като основание за издаване на оспорения отказ, е посочено, че заявителката не отговаря на условията за получаване на средства за компенсиране на разходите, пряко свързани с отглеждането и обучението на детето М. К., визирани в чл. 3, ал. 1, т. 1 от Наредбата, тъй като за детето не е регистрирано кандидатстване за учебната 2023/2024 г. Настоящият съдебен състав намира, че предвид този факт, както и предвид посочването в писмото, че заявлението "няма да бъде разгледано по същество", правното основание за постановяване на отказа е разпоредбата на чл. 8, ал. 4 от Наредбата, съгласно който, когато не са налице условията по чл. 3, кметът на общината издава мотивиран отказ за компенсиране на разходите, който може да се обжалва по реда на Административнопроцесуалния кодекс. От своя страна в чл. 10, ал. 2 от Наредбата е регламентирано правомощието на кмета на общината или упълномощено от него длъжностно лице със заповед да определя размера на компенсацията за допустимите разходи за съответния период или мотивирано да отказва изплащането на компенсация за недопустимите разходи.

От анализа на цитираните разпоредби на чл. 8 и чл. 10 от Наредбата се установява, че са налице два етапа по предоставяне на средствата. В първия етап се преценява, дали са налице условията на чл. 3 от Наредбата за получаване на компенсиране на разходите за съответната учебна година, като ако не са налице условията за това, кметът на общината издава мотивиран отказ за компенсиране на разходите на основание чл. 8, ал. 4. Ако пък са налице условията за компенсиране на разходите за съответната учебна година, се пристъпва към втория етап. Общината уведомява по чл. 8, ал. 3 от Наредбата родителите, които имат право да получават компенсиране на разходите. За изплащане на компенсации родителите подават искане по чл. 8, ал. 3 от Наредбата в общината по настоящия адрес на детето в срокове определени в чл. 9, ал. 2 от Наредбата, като към искането се прилагат документи по чл. 5, 6 или 7 от Наредбата. Общината проверява по чл. 10, ал. 1 от Наредбата, дали са налице изискванията на чл. 3, ал. 1, т. 2, 4 и 6 от Наредбата, извършва проверка на подадените документи, съгласно изискванията на чл. 4 – 8 от Наредбата и на допустимостта на разходите. Едва тогава кметът на общината или упълномощено от него длъжностно лице със заповед, определя размера на компенсацията за допустимите разходи за съответния период или мотивирано отказва изплащането на компенсация за недопустимите разходи. Така, както е разписана разпоредбата на чл. 8 от Наредбата, тълкувана систематично с разпоредбата на чл. 10, означава, че преценката, дали родителят/родителите имат право да получат компенсиране на разходите за съответната учебна година е в правомощията само на кмета на общината, а преценката, дали разходите са допустими за съответния период, е в правомощията на кмета на общината или на упълномощено от него лице.

От данните по делото безспорно се установява, че в процесния случай е прието от административния орган, че жалбоподателката не отговаря на условието за получаване на компенсации, визирано в чл. 3, ал. 1, т. 1 от Наредбата. В този случай съответният административен акт е следвало да бъде издаден от кмета на Столична община по арг. от чл. 8, ал. 4 от Наредбата. Вместо това, обаче, индивидуалният административен акт е издаден от упълномощено от кмета на СО лице – кмета на СО, район "П.". По делото е представена Заповед № СОА21-РД09-414/16.03.2021 г. на кмета на СО (л. 70), видно от която в нейната т. 2 е разписано, че се възлага на кметовете на райони в СО „да издават заповеди за определяне на размера на компенсацията за допустимите разходи за съответния период или за мотивиран отказ за изплащането на компенсация за недопустимите разходи или за прекратяване на изплащане на компенсациите при наличие на съответните предпоставки в Наредбата“. Предвид това, обосновано следва да се приеме, че кметът на СО, район "П." не притежава компетентност да извърши преценка, дали са налице условията за получаване на компенсиране на разходите за съответната учебна година, тъй като нормативната уредба не предоставя възможност за делегиране на тези функции от кмета на СО. Дори и да се приеме, че на основание чл. 44, ал. 1, т. 9 от ЗМСМА кметът на общината е имал правото да делегира правомощията си по чл. 8, ал. 4 от Наредбата на кметовете на райони (въпреки че делегирането на правомощия следва да е уредено в съответния нормативен акт), то от съдържанието на Заповед № СОА21-РД09-414/16.03.2021 г. на кмета на СО следва, че такива не са делегирани, тъй като изброените в нея правомощия се отнасят единствено до визираното в чл. 10, ал. 2 от Наредбата право на кмета на общината да определя размера на компенсацията за допустимите разходи за съответния период или мотивирано да отказва изплащането на компенсация за недопустимите разходи. В настоящия случай ответникът е следвало да препрати преписката на компетентния орган за произнасяне – кметът на СО, който да прецени, дали са налице условията за получаване компенсация на разходите за съответната учебна година по подаденото от жалбоподателя заявление. Като е издал оспорения отказ по чл. 8, ал. 4 от Наредбата, кметът на СО, район "П." е излязъл извън своята материална компетентност и е постановил нищожен административен акт, който не е породил предвидените в закона правни последици и съдът следва да прогласи нищожността му.

Отделно от това, настоящият съдебен състав счита, че оспореното писмо изх. № РПД24-ГР94-1037/15.07.2024 г. на кмета на СО, р-н „П.“, е издадено при допуснато съществено нарушение на административнопроизводствените правила, тъй като органът не е изпълнил своите задължения по чл. 35 и чл. 36 от АПК, а именно – да изясни всички факти и обстоятелства по случая, както и да събере служебно необходимите доказателства. От съдържанието на писмото, както и от изпратената административна преписка не става ясно, въз основата на какво решаващият орган е счел, че за детето М. К. не е регистрирано кандидатстване за учебната 2023/2024 г. Позоваването на извършена служебна справка в системата ИСОДЗ не е достатъчно да обоснове наличието на това обстоятелство. Нужно е било да се приложат съответните документи, удостоверяващи наличието или липсата на подадени кандидатури за детето, като например становище от администраторите на системата. Липсата на такива доказателства, както и твърдението на жалбоподателката (подкрепено с приложения по делото скрийншотовете от страницата на ИСОДЗ) за извършени кандидатствания през месец май и юни 2024 г., подкрепят извода, че отказът на

административния орган е издаден при неизяснена фактическа обстановка.

При този изход на спора на жалбоподателя на основание чл. 143, ал. 1 от АПК се дължат разноски, каквито обаче не са претендирани в срока за това, поради което съдът не дължи произнасяне в тази насока.

По изложените съображения и на основание чл. 172, ал. 2 и чл. 173, ал. 2 от АПК, съдът

РЕШИ:

ПРОГЛАСЯВА ЗА НИЩОЖНО писмо изх. № РПД24-ГР94-1037/15.07.2024 г. на кмета на СО, р-н „П.“, с което се отказва да бъде разгледано по същество заявление вх. № РПД24-КМ01-41/25.05.2024 г., тъй като не отговаря на условията за получаване на средства за компенсиране на разходите, пряко свързани с отглеждането и обучението на детето М. С. К. по чл. 3, ал. 1, т. 1 от Наредба за условията и реда за предоставяне и изплащане на средства от държавния бюджет за компенсиране на разходите, извършени от родителите за отглеждането и обучението на децата, които не са приети в държавни или общински детски градини или училища поради липса на свободни места, приета с ПМС № 76/05.03.2021 г.

ИЗПРАЩА делото като преписка на кмета на Столична община за ново произнасяне по заявление вх. № РПД24-КМ01-41/25.05.2024 г., подадено от Е. Р. Р.-К. за предоставяне и изплащане на средства от държавния бюджет за компенсиране на разходите, свързани с отглеждането и обучението на детето М. С. К. за учебната 2023/2024 г.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване в 14-дневен срок от получаване на съобщението от страните пред Върховния административен съд.

Препис от решението да се изпрати на страните.

СЪДИЯ: